

TOSHKENT VILOYATIDA TURIZM INFRATUZILMASINING RIVOJLANISH OMILLARI

Quchkarov Abbas Gulimboyevich

Toshkent Gumanitar fanlari Universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Toshkent viloyatida turizm infratuzilmasining rivojlanish omillari alohida o'rinni egallaydi va bu hudud o'zining tabiiy va ijtimoiy salohiyati, geografik joylashuvi, transport imkoniyatlari hamda madaniy merosi bilan turli istiqbolli yo'nalishlar uchun keng zamin yaratadi. Viloyatda turizm infratuzilmasining shakllanishi va rivojlanishida yagona faktor emas, balki bir necha asosiy omillar o'zaro uzviy bog'liq holda ta'sir qiladi. Turizm salohiyatidan to'liq foydalanish uchun zamonaviy infratuzilmani rivojlantirish barobarida xizmatlar sifatini oshirish, yangi texnologiyalarni joriy etish, mavjud resurslardan oqilona foydalanish va sohada investitsiyaning jalb qilinishini ta'minlash muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu tezisda Toshkent viloyatida turizm infratuzilmasining rivojlanish omillari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: Toshkent viloyati, turizm infratuzilmasi, rivojlanish omillari, investitsiyalar, transport tarmog'i, mehmonxona xizmati, servis sifati, ekologik turizm, innovatsiyalar, mintaqaviy imkoniyatlar.

Avvalo, hududning geografik joylashuvi aholi hamda sayyohlar uchun qulay transport yo'nalishlarini shakllantirish imkonini beradi. Poytaxt yaqinligida joylashgani sababli Toshkent viloyatiga ichki va tashqi turistlar oqimini oshirish uchun transport infratuzilmasini rivojlantirish va zamonaviy kommunikatsion tarmoqlarni barpo etish lozim. Yo'llarning, aeroport va temir yo'llar infratuzilmasining yangilanib borilishi, turizmga xizmat ko'rsatish tizimining har tomonlama rivoji uchun katta imkoniyatlar yaratadi.

Bundan tashqari, viloyatda mehmonxona xo'jaligi va zamonaviy dam olish maskanlari tashkil etilishi, yangi turistik komplekslar qurilishi va mavjudlarning

rekonstruksiya qilinishi muhim omillar qatoriga kiradi. Chunki qulay va sifatli turar joy infratuzilmasi bor joyda sayyohlarning qiziqishi yanada ortadi va bu hududning tashrif buyuruvchilar uchun jozibadorligini oshiradi. Mehmonxona tarmoqlari, dam olish zonalari, kempinglar, milliy uslubdagi mehmon uylari turizm sohasining barqaror rivojlanishiga xizmat qiladi. Turizm infratuzilmasining taraqqiy etishi uchun ta'lim muassasalarida malakali kadrlar tayyorlash, yoshlarni kasb-hunarga o'rgatish ham beqiyos ahamiyat kasb etadi. Xodimlar malakasining doimiy oshirilishi, zamonaviy servis va boshqaruv texnologiyalarining joriy etilishi hamda xorijiy tajribaning o'rganilishi viloyat turizm sohasida ilg'or natijalarga erishish uchun asos bo'la oladi. Soha xodimlarining professional tayyorgarligi xizmatlar sifatining oshishiga, natijada esa turistlar sonining ortishiga olib keladi.[1]

Shuningdek, zamonaviy axborot texnologiyalarini keng joriy etish, internetdan foydalanuvchilar uchun onlayn xizmatlarni rivojlantirish va sayyohlik yo'nalishlari bo'yicha ma'lumotlarning doimiy yangilanishini ta'minlash muhim hisoblanadi. Elektron xizmatlar, interaktiv xaritalar, raqamli to'lov tizimlari va onlayn bronlash platformalari orqali sayyohlarning sayohat qilish imkoniyatlari yanada kengayadi. Bu esa turistlarga qulay va ishonchli sharoit yaratib, infratuzilmaning zamonaviy bo'lishiga xizmat qiladi. Hududda turizm sohasiga bevosita bog'liq xizmatlar, ya'ni ovqatlanish, transport, ekskursiya xizmatlari, savdo markazlari va ko'ngilochar maskanlar faoliyati ham infratuzilmani mustahkamlashda muhim rol o'ynaydi. Bu xizmatlarning rivojlanishi bir tomondan turistlarning qulayligini ta'minlasa, ikkinchi tomondan esa iqtisodiy salohiyatni oshiradi. Shuningdek, tadbirkorlarga yangi imkoniyatlar va ish o'rinlari yaratiladi.[2]

Toshkent viloyatining tabiiy va madaniy resurslari turizm infratuzilmasi rivojlanishiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Ma'muriy, madaniy, sport va ko'ngilochar tadbirlar o'tkazish, tarixiy joylarni saqlash va ularni restavratsiya qilish bu jarayonda muhim ahamiyatga ega. Hududdagi yodgorliklar, parklar va muzeylarni zamonaviy holatda saqlash, ularni turistlar uchun ochiqligini ta'minlash turizm

rivojiga katta turtki beradi. Investitsiyalarning jalb qilinishi turizm infratuzilmasida zamonaviy loyihalarni amalga oshirishga xizmat qiladi. Soha rivojiga qaratilgan davlat dasturlari va hukumat tomonidan yaratilgan imtiyoz va imkoniyatlar sharoitida xususiy sektor ishtirokining kengayishi, xorijiy va mahalliy sarmoyadorlarni jalb etish imkonini oshiradi. Investitsiya loyihalari infrastrukturaning modernizatsiyalashiga, yangi ish o'rinlari ochilishiga va xizmat ko'rsatish sifati yaxshilanishiga sabab bo'ladi. Turizm infratuzilmasida xavfsizlik masalasining ham o'z o'ri bor. Chiroyli va qulay muhit, xavfsiz transport, turistlar uchun zamonaviy axborot stendlari, yong'inga qarshi va favqulodda vaziyatlar xizmatlarining faoliyat yuritishi turistlar ishonchini oshiradi. Xavfsizlik holatini mustahkamlash turizm uchun yanada jozibador muhit yaratadi.[3]

Viloyatda tabiatni muhofaza qilish va ekologik barqarorlik masalasiga e'tiborning kuchayishi ham infratuzilmasini barqaror rivojlantirish omillaridandir. Davlat va jamoat tashkilotlari o'rtasida hamkorlik, tabiat inshootlarini saqlash va himoya qilish, ekoturizmni rivojlantirishga yo'naltirilgan chora-tadbirlar infratuzilmaning uzluksiz rivojlanishini ta'minlaydi. Toshkent viloyatining turizm infratuzilmasini rivojlantirish omillari keng ko'lamli va ko'p yo'nalishli ekanligini, bu jarayonda barcha soha ishtirokchilarining faoliyatini uyg'unlashtirish, davlat, xususiy sektor va jamoat tashkilotlarining hamkorligini kuchaytirish muhimligini ta'kidlash joiz. Viloyatda zamonaviy turizm infratuzilmasini tashkil etish va uni takomillashtirish, yangi texnologiyalar va xizmatlarni joriy etish, mahalliy hamda xorijiy investitsiyalarni jalb etish, mavjud resurslardan samarali foydalanish orqali zamonaviy, xavfsiz va raqobatbardosh muhit yaratish imkoniyati mavjud.[4]

Xulosa:

Xulosa qilib aytganda, Toshkent viloyatida turizm infratuzilmasining rivojlanishiga sabab bo'lgan omillar o'zaro uzviy bog'liq va murakkab tizimdan iborat. Bu yo'nalishda transport va kommunikatsiya imkoniyatlarini oshirish, mehmonxona va xizmatlar sohasini rivojlantirish, malakali kadrlarni tayyorlash va zamonaviy texnologiyalarni keng joriy etish kabi omillar alohida o'rin tutadi. Tabiiy va madaniy resurslardan oqilona foydalanish, investitsiyaviy muhitni

yaxshilash, servis va xavfsizlik sohasida yangi yondashuvlarni ishga tushirish orqali Toshkent viloyatida turizm infratuzilmasi yanada rivojlanishiga erishish mumkin. Ana shu omillar uyg'unligi va yagona siyosat asosida harakat qilinganda, Toshkent viloyati turizm sohasida yetakchi hududlardan biriga aylanish imkoniyatiga ega bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurahmonova, K. (2020). "O'zbekiston hududlarida turizm infratuzilmasini rivojlantirish omillari." Iqtisodiyot va innovatsion texnologiyalar, 4(2), 55-60.
2. Alimatov, S. (2021). "Toshkent viloyatida agroturizm infratuzilmasi va uni takomillashtirish yo'llari." Ijtimoiy va gumanitar fanlar, 3(3), 98-104.
3. G'ofurova, D. (2018). "Turizm salohiyatini oshirishda infratuzilmaning o'rni." O'zbekiston iqtisodiy axborotnomasi, 2(6), 20-25.
4. Karimova, M. (2019). "Hududiy turizm infratuzilmasining rivojlanish xususiyatlari." Uzbekiston Respublikasida innovatsion iqtisodiyot, 5(1), 131-137.
5. Mirzayev, B. (2021). "Toshkent viloyatida xizmat ko'rsatish infratuzilmasining rivojlanish yo'nalishlari." Iqtisodiy taraqqiyot, 1(4), 75-80.
6. Nurmatova, S. (2017). "O'zbekiston viloyatlarida turizm infratuzilmasi: muammolari va rivojlantirish istiqbollari." Fan va texnologiya, 9(5), 49-55.
7. Usmonov, I. (2022). "Viloyatlarda turizm sohasini rivojlantirishning innovatsion omillari." Zamonaviy ilm va taraqqiyot, 6(2), 110-116.
8. Yo'ldosheva, Z. (2019). "Turizm infratuzilmasining zamonaviy rivojlanish bosqichlari (Toshkent viloyati misolida)." Yosh olimlar jurnali, 11(3), 44-50.